

STATUSRAPPORT

Den grønne omstilling i danske
**produktions-
virksomheder**

Regeringens
klimapartnerskaber

PRODUKTIONSVIRKSOMHED

Forord

Klimapartnerskabet for Produktionsvirksomhed (KfP) har en ambitiøs målsætning. Danmark skal have verdens første klimaneutrale produktionsindustri i 2030. Den ambitiøse målsætning er et signifikant bidrag i arbejdet med at reducere de samlede danske udledninger med 70 pct. frem mod 2030. For produktions-virksomheder i Danmark handler den grønne omstilling også om deres evne til at konkurrere på det globale marked og om muligheden for at skabe vækst, beskæftigelse og eksport. Derfor er det vigtigt, at vi jævnligt måler udviklingen i den grønne omstilling i de danske produktionsvirksomheder for at sikre, at vi er på rette spor og kan finde løsninger på produktionsvirksomhedernes udfordringer.

KfP har derfor igangsat en årlig undersøgelse, der måler handlinger og udfordringer i den grønne omstilling blandt et repræsentativt udsnit af danske produktionsvirksomheder. I denne rapport kan du læse resultaterne fra den første undersøgelse, der udgør et vigtigt benchmark for de kommende år. Som virksomhed kan du måle dig op mod virksomheder i din branche. Samtidig kan du finde masser af motivation, inspiration og adgang til konkret hjælp med grøn omstilling i din virksomhed. Klik ind på di.dk/klimaklar.

Indhold

01	Sammenfatning	05
02	Indledning	09
03	Status og tendenser	11
04	Undersøgelsens metode	17

O1

Sammenfatning

Danske produktionsvirksomheder er godt i gang med den grønne omstilling

66 %

bruger klimavenlige materialer i produktionen

53 %

sælger produkter og tjenester, der bidrager til den grønne omstilling

47 %

har fået lavet energisyn

36 %

har konkrete klimamål og måler deres udvikling i forhold til klimamålene

34 %

har omlagt processer fra fossilt brændstof til elektricitet

27 %

har skiftet til leverandører med lavere CO₂-udledning i løbet af det seneste år

Der kan ikke peges på nogen bestemte typer produktionsvirksomheder, der bredt set er bagud i den grønne omstilling

Generelt er de store virksomheder dog længere fremme i udviklingen end de mindre. Branchetilknytning har derimod ikke væsentlig betydning for virksomhedernes arbejde med den grønne omstilling, og hvor langt de er nået.

Mange virksomheder oplever krav fra kunderne om klimavenlig adfærd. Kunderne stiller især krav om genanvendelse.

60%

Godt 60 pct. af virksomhederne inden for henholdsvis elektrisk udstyr, kemiske produkter samt træ mv. producerer produkter og services, der bidrager til den grønne omstilling. For hele produktionsindustrien er andelen ca. 51 pct.

36%

Cirka 36 pct. af virksomhederne har konkrete klimamål. For virksomhederne inden for reparation og installation af maskiner og udstyr er andelen dog kun ca. 9 pct., mens andelen er ca. 19 pct. for virksomhederne inden for fremstilling af metal.

Mange virksomheder oplever udfordringer i arbejdet med en grøn omstilling

55%

svarer enten, at de ikke har den nødvendige viden, eller at de ikke ved, om de har den nødvendige viden til at omstille produktionen til en mere miljøvenlig produktion

41%

svarer, at de ikke har konkrete klimamål

37%

svarer, at de ikke er rustet til at aflægge et grønt regnskab

02

Indledning

Klimapartnerskabet for Produktionsvirksomhed (KfP) har en ambition om at blive verdens første klimaneutrale produktionsindustri i 2030* og skabe øget grøn eksport, vækst og beskæftigelse i Danmark. Det er mere ambitiøst end Danmarks generelle målsætning om 70 pct. reduktion i udledningerne af klimagas i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

KfP har en plan for at opfylde ambitionen. Planen omfatter en række reduktioner i produktionsvirksomhedernes:

SCOPE 1

Direkte udledninger fra egen produktion.

SCOPE 2

Indirekte udledninger fra produktion af købt el og fjernvarme.

SCOPE 3

Indirekte udledninger, der forekommer både up- og downstream i værdikæden.

KfP har i den forbindelse igangsat et større arbejde med at følge produktionsvirksomhedernes grønne omstilling. Det er vigtigt at følge produktionsvirksomhedernes indsats løbende for at vurdere, hvilke barrierer, der aktuelt står i vejen for den grønne omstilling, og for at dele gode erfaringer på tværs af virksomheder.

I denne statusrapport beskriver vi resultaterne af den første bølge af undersøgelser af produktionsvirksomhedernes grønne omstilling. Undersøgelsen har fokuseret på at kortlægge produktionsvirksomhedernes konkrete indsats og barriererne for grøn omstilling og dermed etablere en baseline for det fremadrettede arbejde med at nå målsætningerne. Afslutningsvis er undersøgelsens metode kort beskrevet.

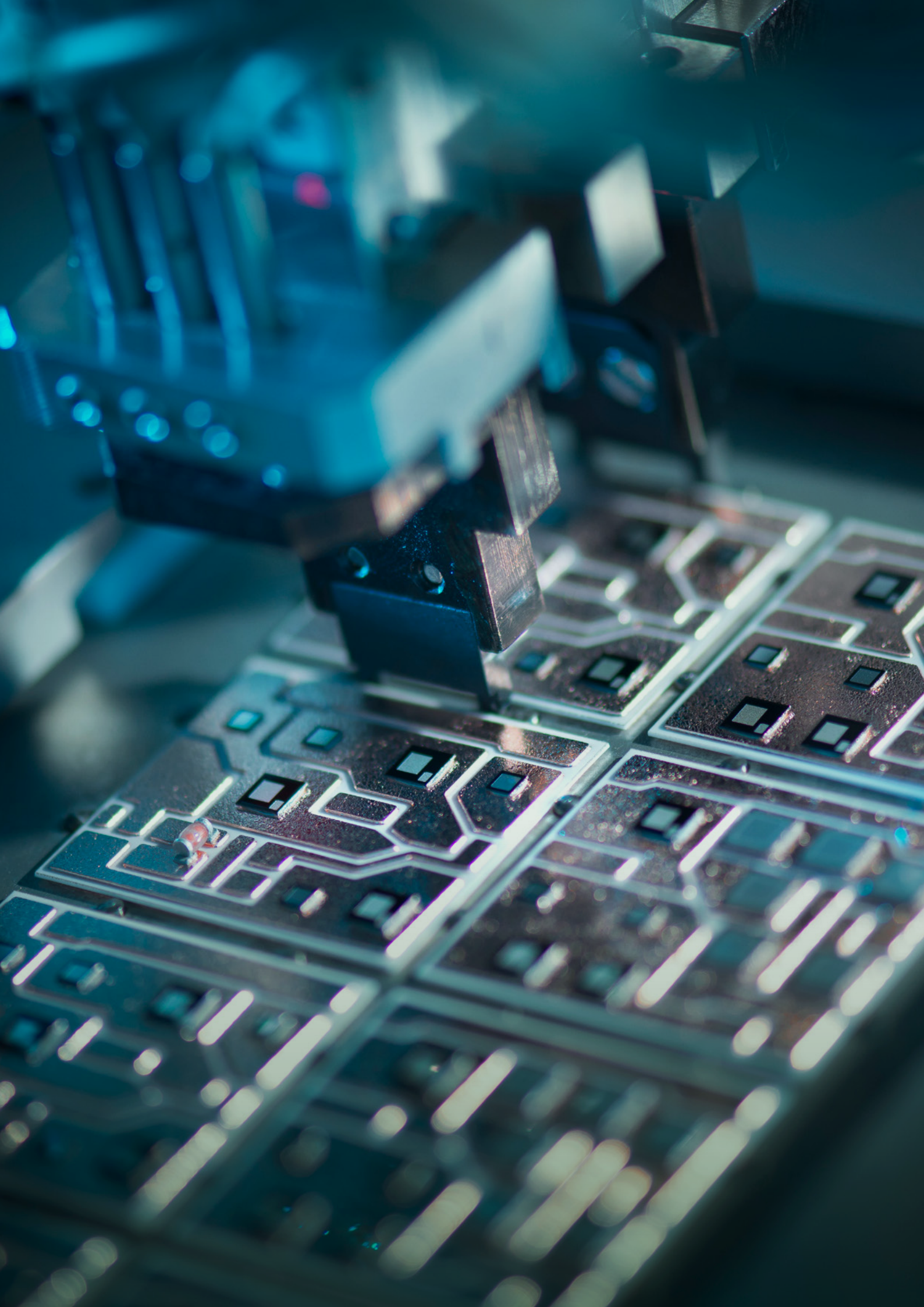
No.1

Verdens første klimaneutrale produktionsindustri

Behov for løbende opdateret viden som afsæt for handling

Rapportens resultater danner en baseline for indsatsen frem mod 2030

*Målt på scope 1, direkte udledninger fra egen produktion, og scope 2, indirekte udledninger fra produktion af købt el og fjernvarme. For scope 3 er målsætningen 25 pct. reduktion i udledningerne.

03

Status og tendenser

De danske produktionsvirksomheder er kommet langt med den grønne omstilling, men der er også udfordringer med manglende viden. De forskellige brancher klarer sig nogenlunde lige godt, og der er kun få væsentlige forskelle mellem brancher.

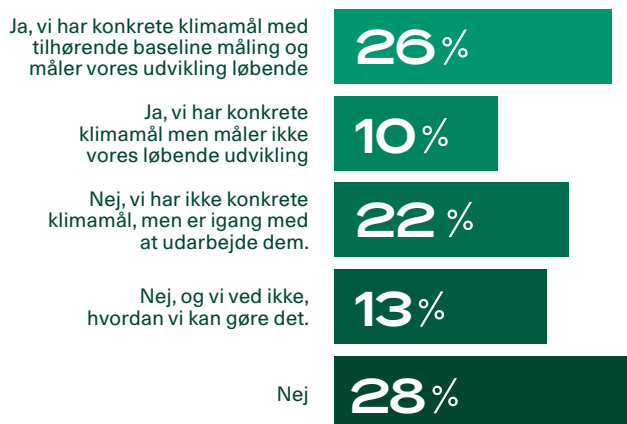
Flertallet af danske produktionsvirksomheder har enten konkrete klimamål eller er i gang med at udarbejde dem. Undersøgelsen viser, at ca. 58 pct. af virksomhederne enten har klimamålsætninger (ca. 36 pct.) eller er i gang med at udarbejde dem (ca. 22 pct.), jf. figur 3.1.

Virksomhederne inden for reparation og installation af maskiner og udstyr og fremstilling af metal er dog ikke helt så langt fremme på dette område. Mellem 9 og 19 pct. af disse virksomheder har konkrete klimamål.

De fleste virksomheder har klimamål

Figur 3.1

Har din virksomhed konkrete klimamål og måler i jeres udvikling?

2/3

af virksomhederne anvender klimavenlige materialer

Mange virksomheder får lavet energisyn, også frivilligt

De største barrierer

Næsten en tredjedel af de virksomheder, der hverken har klimamålsætninger eller er i gang med at udarbejde dem, svarer, at de mangler den nødvendige viden til at gøre det.

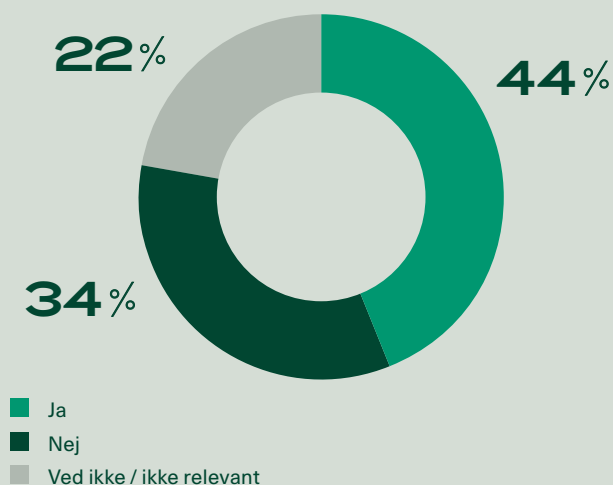
Manglende viden er en barriere ... og den vigtigste hindring for virksomhedernes grønne omstilling

Det er generelt en udfordring for den grønne omstilling, at mange virksomheder mangler forudsætninger for at gøre deres produktion mere klimavenlig. Under halvdelen af virksomhederne i undersøgelsen mener således, at de har den nødvendige viden til at omstille

deres produktion til at blive mere klimavenlig, jf. figur 3.2. Samtidig svarer to ud af fem virksomheder, at de enten ikke er rustet til at aflægge et grønt regnskab, eller ikke ved, om de er rustet til det, jf. figur 3.3.

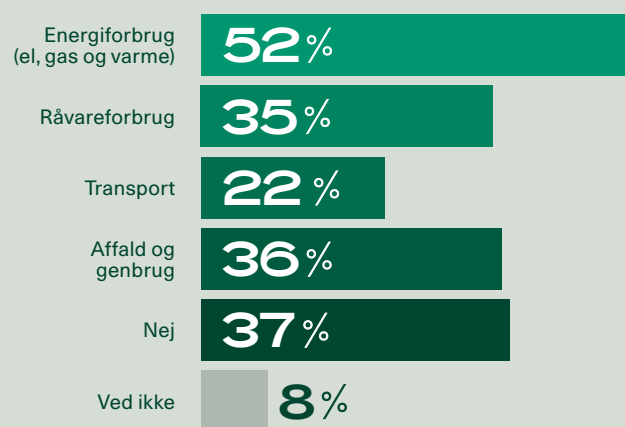
Figur 3.2

Har I den nødvendige viden og er I rustede til at omstille jeres produktion til en mere klimavenlig?

Figur 3.3

Andel af virksomhederne, der er rustede til at aflægge et CO₂-regnskab

Kilde: Egen analyse baseret på spørgeskemaundersøgelse

Kilde: Egen analyse baseret på spørgeskemaundersøgelse. Anm.: Procenterne i figuren summer ikke til 100. Procenterne for energiforbrug, råvareforbrug, transport og affald og genbrug angiver andele af dem, der har svaret ja, og hver respondent kan godt svare ja til flere af disse, således at deres total overstiger 100.

Cirka to tredjedele af de adspurgte virksomheder siger, at de benytter en eller anden form for miljøvenlige materialer i produktionen. Heraf siger 31 pct., at de benytter genanvendte materialer i deres produktion, mens 19 pct. benytter genbrugsemballage. Cirka 34 pct. af virksomhederne svarer, at de enten ikke benytter klimavenlige materialer eller, at de ikke ved det/at det ikke er relevant, jf. figur 3.4. Virksomheder inden for møbel- og træbranchen er længst fremme på dette område. Cirka 90 pct. af disse virksomheder anvender klimavenlige materialer. Virksomhederne inden for reparation og installation af maskiner og udstyr er bagud. Her er det alene 45-50 pct., der anvender klimavenlige materialer.

Mange virksomheder bruger energisyn i deres arbejde med grøn omstilling eller som led i den økonomiske optimering af virksomheden. Energisyn er reguleret, så energisyn er lovpligtigt for store virksomheder*. Figur 3.5 viser, at 37 pct.

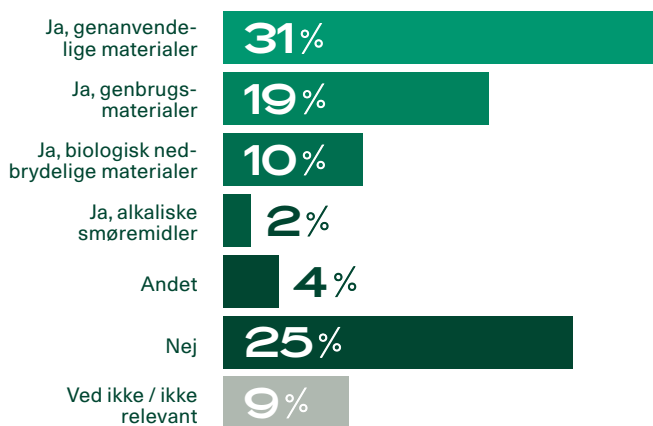
af virksomhederne har fået foretaget frivilligt energisyn, mens 17 pct. af virksomhederne overvejer det. Derudover har 10 pct. fået foretaget et energisyn som følge af lovkrav. Virksomheder inden for kemiske produkter, træ mv. og gummi- og plastprodukter er længere fremme end andre virksomheder. Mellem 58 pct. og 85 pct. af disse virksomheder har fået lavet energisyn.

Den grønne omstilling er et vigtigt forretningsområde for danske produktionsvirksomheder. Over halvdelen af danske produktionsvirksomheder mener, at deres produkter og services bidrager til den globale grønne omstilling, som det ses af figur 3.6. Energieffektivisering er det område, hvor flest virksomheder bidrager (13 pct. af samtlige besvarelser).

Den danske produktionsindustri ser sig selv som en vigtig bidragsyder til den grønne omstilling globalt

Figur 3.4

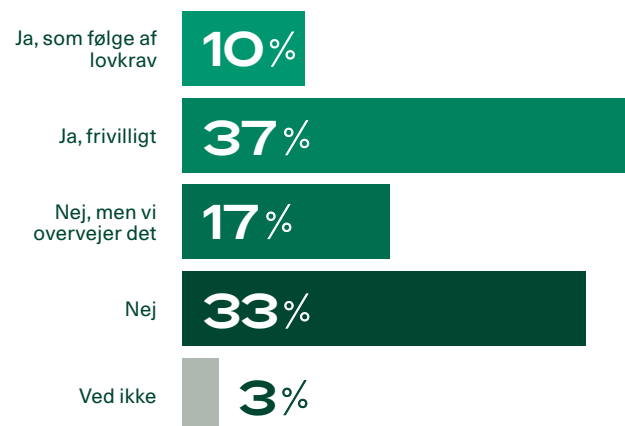
Benytter din virksomhed klimavenlige materialer i produktionen?

Kilde: Egen analyse baseret på spørgeskemaundersøgelse

Figur 3.5

Har din virksomhed fået foretaget energisyn med henblik på at finde energisparepotentialer?

Kilde: Egen analyse baseret på spørgeskemaundersøgelse

Større virksomheder er generelt længere fremme end mindre virksomheder

50%

Næsten halvdelen af virksomhederne har omlagt fra fossile brændsler til el

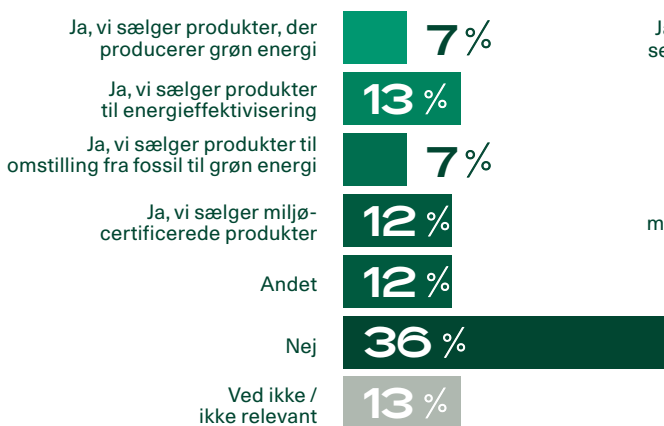
Udledninger i værdikæden er også svært for de store virksomheder

Danske produktionsvirksomheder er kommet langt med omlægningen af processer fra fossilt brændstof til elektricitet. Af figur 3.7 fremgår det, at cirka halvdelen af virksomhederne enten har erstattet fossilt brændstof med elektricitet i deres processer eller er ved at undersøge mulighederne for det. Virksomheder inden for kemiske produkter er lidt længere fremme end resten af produktionsindustrien på dette punkt, idet ca. 55 pct. af virksomhederne har omlagt processer fra fossilt brændstof til elektricitet.

Større virksomheder synes generelt at være længere fremme end mindre virksomheder. Et område, hvor det kommer særligt til udtryk er i omstillingen af processer fra fossilt brændstof til el. To områder er undtagelser fra reglen om, at store virksomheder er kommet længst. For det første har store og små virksomheder lige svært ved at forholde sig til deres udledninger i værdikæden. For det andet er store og små virksomheder kommet lige langt i forhold til anvendelse af klimavenlige køretøjer.

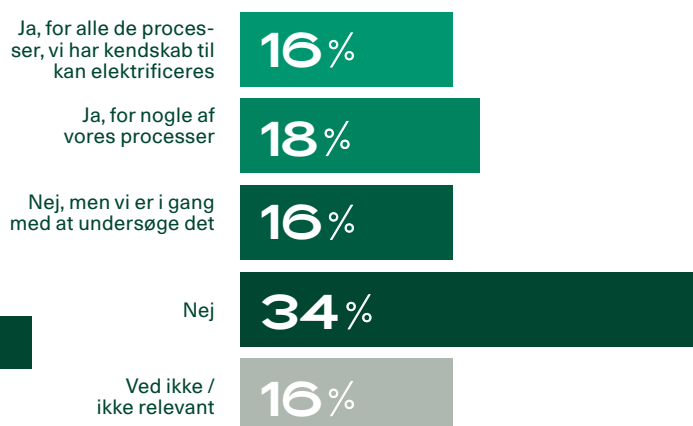
Figur 3.6

Benytter din virksomhed klimavenlige materialer i produktionen?

Figur 3.7

Har din virksomhed omlagt processer fra at bruge fossilt brændstof til elektricitet?

Kilde: Egen analyse baseret på spørgeskemaundersøgelse

Kilde: Egen analyse baseret på spørgeskemaundersøgelse

Kundernes forventninger

Virksomhederne oplever krav fra kunderne om bæredygtig produktion og grøn omstilling:

→ Det er særligt virksomheder i møbelbranchen, der har oplevet krav om klimavenlighed fra kunderne. Ca. 55 pct. af virksomhederne i denne branche oplever krav om klimavenlighed fra kunderne, mens det samme er gældende for ca. 19. pct. af virksomhederne inden for fremstilling af metal.

→ Virksomheder inden for produktion af kemiske produkter, drikkevarer og gummi- og plastprodukter oplever relativt oftere krav om bæredygtig transport. Inden for de tre nævnte brancher oplever henholdsvis 30 pct., 20 pct. og 14 pct., at kunderne stiller krav om klimavenlig transport.

→ I forhold til krav om genanvendelse er det især virksomheder inden for gummi- og plastprodukter, der oplever krav fra kunderne. 78 pct. af virksomhederne inden for denne branche oplever krav om genanvendelse fra kunderne. Omvendt oplever virksomheder inden for reparation og installation af maskiner og udstyr relativt sjældent at møde sådanne krav. 25 pct. af virksomheder inden for reparation og installation af maskiner og udstyr oplever at blive mødt af krav om genanvendelse fra kunderne.

Kunderne kræver, at virksomhederne bliver grønne ... særligt inden for møbelbranchen

Krav om klimavenlig transport er mere sjældne

Udbredte forventninger om genanvendelse til plast- og gummibranchen

Mål

No.1 – 2030

I 2030 at blive verdens første klimaneutral* produktionsindustri og skabe øget grøn eksport, vækst og beskæftigelse i Danmark.

Delmål

0,9
mio. tons
reduktion i scope 1

0,9
mio. tons
reduktion i scope 2

3
mio. tons
reduktion i scope 3

Drivere

Strategi og måling

SPØRGSMÅL

Har din virksomhed konkrete klimamål, og måler I jeres udvikling?

Er I rustede til at kunne aflægge et CO₂-regnskab?

Har din virksomhed inden for det seneste år oplevet, at jeres lånevilkår har været påvirket af, hvor klimavenlig, jeres virksomhed er?

Produktion og efterspørgsel efter bæredygtige løsninger

SPØRGSMÅL

Har I inden for det seneste år oplevet, at kunder har stillet krav om klimavenlighed til jeres virksomhed?

Har din virksomhed skiftet til leverandører med lavere CO₂-udledning i løbet af det seneste år?

Har din virksomhed udarbejdet tiltag for at mindske spild i jeres produktion? F.eks gennem genanvendelse og returemballage, levetidsforlængelse, sortering mv.?

Benytter din virksomhed klimavenlige materialer i produktionen, genanvendte materialer el. lignende?

CO₂-fangst hos de største udledere

Øget anvendelse af overskudsvarme

Elektrificering og rumvarme

SPØRGSMÅL

Har din virksomhed omlagt processer fra at bruge fossilt brændstof til elektricitet?

Hvad benytter din virksomhed til rumopvarmning?

Skift til biogas

SPØRGSMÅL

Har din virksomhed skiftet til biogas, for processer, der ikke kan elektrificeres?

Nedbrydning af barrierer for grøn omstilling

SPØRGSMÅL

Har I den nødvendige viden og er I rustede til at omstille jeres produktion til en mere klimavenlig?

Skift til grøn transport

SPØRGSMÅL

Hvor stor en del af jeres køretøjer (ejet / leaset) benytter grøn energi frem for fossile brændsler?

Har I ladestander til elbiler hos din virksomhed?

Er din virksomhed opmærksom på klimapåvirkningen fra distribution i jeres værdikæde? F.eks fra transporten af materialer til jeres produktion eller distribution til jeres kunder.

Global indvirkning af dansk teknologi

SPØRGSMÅL

Bidrager jeres produkter og services til den globale grønne omstilling?

Energieffektivisering

SPØRGSMÅL

Har din virksomhed fået foretaget energisyn med henblik på at finde energisparepotentialer?

Angiv årstallet for din virksomheds seneste energisyn.

O4

Undersøgelses metode

Statusrapportens resultater er baseret på en webbaseret spørgeskemaundersøgelse til alle danske produktionsvirksomheder i november 2021 – januar 2022.

Spørgeskemaundersøgelsen bygger videre på de reduktionsdrivere, som blev identificeret og beskrevet i publikationen *Regeringens Klimapartnerskaber. Produktionsvirksomhed. Afrapportering, 16. marts 2020*. Konkret ved at afdække virksomhedernes faktiske indsatser i forhold til disse drivere. Sammenhængen mellem målsætningerne for KfP, reduktionsdrivene og de faktuelle spørgsmål fremgår af figur 4.1.

Spørgeskemaundersøgelsen er sendt ud til ca. 15.000 virksomheder i målgruppen. Svarprocenten er 4,8 svarende til 720 svar. Det resulterende datamateriale er repræsentativt for danske produktionsvirksomheder.

Spørgeskemaundersøgelsen består primært af lukkede spørgsmål om produktionsvirksomhedernes grønne omstilling. Spørgsmålene danner udgangspunkt for opgørelsen af de væsentligste indikatorer for virksomhedernes arbejde med den grønne omstilling, hvis produktionsindustriens klimamål skal opfyldes (reduktionsdrivene).

Svarene fra undersøgelsen er anvendt til fire formål

01

At give brugerne mulighed for selv at undersøge status og udvikling inden for udvalgte områder af den grønne omstilling og udvalgte typer af virksomheder. Det har vi gjort ved at opstille data i et brugervenligt digitalt værktøj

02

At finde virksomheder, der repræsenterer god praksis for grøn omstilling i produktionsindustrien, og som med deres eksempel kan være med til at inspirere lignende virksomheder

03

At udarbejde en vurdering af status for den grønne omstilling i danske produktionsvirksomheder.

04

At anvende statistiske analyser til at vurdere tendenser i data.

De statistiske analyser har fokuseret på andelen af virksomheder inden for forskellige virksomhedstyper, der har gennemført indsatser som led i den grønne omstilling. Analyserne undersøger, om der er en større andel af virksomheder, der har gennemført indsatser inden for nogle kombinationer af størrelsesgrupper og brancher, end for andre. I analyserne tages der højde for den statistiske usikkerhed.

Statusrapporten er en del af et online univers med undersøgelsesens tre leverancer:

01

En læsevenlig og illustrativ rapport (nærværende rapport)

02

Illustrative cases baseret på interviews med "god praksis" virksomheder

03

Et digitalt benchmarking værktøj di.dk/klimaklar

Barriererne skal overvindes – industrien tager selv ansvar

Hvis den danske produktionsindustri skal nå ambitionen om klimaneutralitet i 2030, så skal der findes løsninger på udfordringerne med manglende viden og ressourcer i produktionsvirksomhederne – især blandt SMV'erne. Det skal gøres nemmere at få hjælp til udarbejdelse af grønne regnskaber, så det bliver mere konkret for virksomhederne, hvor de får den største CO₂-reduktionseffekt af nye investeringer og tiltag. Samtidig vil bedre hjælp til grønne regnskaber også bidrage til at reducere barriererne for de virksomheder, der ikke har sat målbare klimamål og som ikke ved, hvordan de skal opstille og måle deres udvikling.

Med støtte fra Industriens Fond har den danske produktion netop lanceret et nyt projekt – *Klimaklar Produktionsvirksomhed* – der netop sigter på at mindske barriererne for danske produktionsvirksomheder. Projektet er udviklet i tæt samarbejde med Dansk Industri (DI) og Industriens Fond med input fra Klimapartnerskabet for Produktionsvirksomhed.

Det nye projekt inkluderer udviklingen af en digital platform, der *inden udgangen af 2025* vil gøre det muligt for *alle* 12.500 danske produktionsvirksomheder at få hjælp til CO₂-regnskab, reduktionstiltag og kommunikation. Det vil medføre styrket konkurrenceevne for danske produktionsvirksomheder internationalt og dermed øget grøn eksport, vækst og beskæftigelse i Danmark.

Med *Klimaklar Produktionsvirksomhed* viser produktionsindustrien igen, at den er klar til ambitiøse løsninger og tage ansvar for centrale udfordringer i Danmark og globalt. Vi har behov for tæt samarbejde med politiske beslutningstagere for at løse udfordringerne med adgang til kvalificeret arbejdskraft, digitalisering og konkurrencedygtige rammevilkår. Men vi er klar til at gøre vores til at sikre verdens første klimaneutral produktionsindustri. Og samtidig styrke Danmark!

Læs mere om, hvordan din produktionsvirksomhed kan blive en del af *Klimaklar Produktionsvirksomhed* nedenfor.

KLIMAKLAR PRODUKTIVIRKSOMHED

Sådan bliver din virksomhed en del af **Klimaklar Produktionsvirksomhed**

Klik ind på **di.dk/klimaklar** og få indblik i, hvordan din virksomhed kommer med

Det vil løbende være muligt at tilmelde sig, og tilbuddet er åbent for alle danske produktionsvirksomheder

Design
Essensen

Foto
Unsplash, iStock, Danfoss

©Marts 2022
Udarbejdet for Regeringens Klimapartnerskab for Produktion af
Deloitte og Kraka Advisory. Undersøgelsen er finansieret af Dansk
Industri, Fremstillingsindustrien og Industriens Arbejdsgivere i Danmark

Regeringens
klimapartnerskaber

PRODUKTIVITET